

V Bruseli 13. septembra 2023
(OR. en)

Medziinštitucionálny spis:
2023/0321(CNS)

12965/23
ADD 3

FISC 191
ECOFIN 870
IA 224

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	13. septembra 2023
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	SWD(2023) 309 final
Predmet:	PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE ZHRNUTIE SPRÁVY O POSÚDENÍ VPLYVU [...] Sprievodný dokument k návrhu smernice Rady o iniciatíve Podnikanie v Európe: rámec pre zdaňovanie príjmov (BEFIT) a návrhu smernice Rady o transferovom oceňovaní

Delegáciám v prílohe zasielame dokument SWD(2023) 309 final.

Príloha: SWD(2023) 309 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 12. 9. 2023
SWD(2023) 309 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE
ZHRNUTIE SPRÁVY O POSÚDENÍ VPLYVU

[...]

Spríevodný dokument

k návrhu smernice Rady

o iniciatíve Podnikanie v Európe: rámec pre zdaňovanie príjmov (BEFIT)

a

návrhu smernice Rady o transferovom oceňovaní

{COM(2023) 532 final} - {SWD(2023) 308 final}

Zhrnutie
Správa o posúdení vplyvu, ktorá je sprievodným dokumentom k návrhu smernice Rady o iniciatíve Podnikanie v Európe: rámec pre zdaňovanie príjmov (BEFIT) a návrhu smernice Rady o transferovom oceňovaní
A. Potreba konať
V čom spočíva problém a prečo ide o problém na úrovni EÚ?
V čase, keď EÚ oslavuje 30 rokov vnútorného trhu, sa podniky stále musia potýkať s rôznymi vnútroštátnymi systémami dane z príjmov právnických osôb. Popri rôznych sadzbách dane z príjmu právnických osôb a stimuloch má každý vnútroštátny systém aj rozličné prvky. Podniky pôsobiace v celej EÚ si musia poradiť s rozdielnymi daňovými pravidlami, postupmi, výkladmi a administratívnymi požiadavkami, a čelia aj interakciám medzi jednotlivými systémami a dvojstrannému prístupu k rozdeleniu práv zdaňovania a príjmov medzi členskými štátmi. Výpočet daňovej povinnosti a zdroje potrebné na splnenie daňových povinností sa potom v jednotlivých členských štátoch líšia. To vedie k veľkej zložitosti a nerovnakým podmienkam pre podniky pôsobiace na vnútornom trhu. Výsledkom toho je vysoké zaťaženie podnikov EÚ, pokiaľ ide o dodržiavanie daňových predpisov, a predstavuje to prekážku cezhraničného rozširovania. Rozdiely v daňovom zaobchádzaní môžu narúšať investičné rozhodnutia a viesť k daňovej neistote a sporom, hoci by sa tomu dalo vyhnúť. Na úrovni EÚ sú tieto problémy obzvlášť významné, pretože EÚ má vysoko integrovaný vnútorný trh. Zatiaľ čo v mnohých iných oblastiach právo EÚ výrazne napreduje v záujme toho, aby podniky mohli pôsobiť na vnútornom trhu podľa spoločných noriem, v oblasti dani z príjmov právnických osôb zostávajú nesúrodé požiadavky naďalej prekážkou. V čoraz viac digitalizovanom a integrovanom európskom hospodárstve, kde mnohé podniky pôsobia cezhranične, nemôže vnútorný trh dosiahnuť svoj plný potenciál bez toho, aby sa tieto problémy riešili na úrovni EÚ.
Čo by sa malo dosiahnuť?
Všeobecné ciele iniciatívy sú: i) zjednodušiť daňové pravidlá pre podniky v EÚ; ii) stimulovať rast a investície v EÚ; iii) zabezpečiť spravodlivé a udržateľné daňové príjmy pre členské štáty. Na splnenie týchto všeobecných cieľov by sa mali dosiahnuť tieto špecifické ciele: i) znížiť náklady podnikov EÚ na dodržiavanie predpisov; ii) podporovať cezhraničné rozširovanie podnikania; iii) prispievať k znižovaniu narušení, ktoré ovplyvňujú obchodné rozhodnutia, a tým zabezpečiť rovnaké podmienky; iv) znížiť riziko dvojitého a nadmerného zdanenia a daňových sporov a v) zvýšiť daňovú istotu a spravodlivosť pre podniky.
Aká je pridaná hodnota opatrení na úrovni EÚ (subsidiarita)?
Problémy, ktoré sa iniciatívou budú riešiť, sú spoločné pre všetky členské štáty a nemožno ich účinne riešiť nesúrodými opatreniami na vnútroštátnej úrovni. Keďže problémy vyplývajú z fragmentácie a rozmanitosti vnútroštátnych systémov, nekoordinované vnútroštátne opatrenia by mohli mať nežiaduce dôsledky, pretože by prinášali ešte väčšiu zložitosť. Obmedzené budú aj dvojstranné prístupy, najmä v prípade skupín, ktoré pôsobia vo viac ako dvoch členských štátoch. V tejto súvislosti by bola účinná len celounijná iniciatíva stanovujúca spoločný súbor pravidiel. Keďže tieto problémy majú predovšetkým cezhraničný charakter, možno ich riešiť len stanovením právnych predpisov na úrovni EÚ. Očakávaný pokles nákladov na dodržiavanie predpisov a daňovej neistoty zase podporia investície, ako aj cezhraničnú expanziu v EÚ. Podniky pôsobiace v rôznych členských štátoch budú môcť v plnej miere ťažiť zo slobody usadiť sa a z voľného pohybu kapitálu bez toho, aby im bránili zbytočné daňové prekážky. Táto iniciatíva, ktorá sa realizuje prostredníctvom práva EÚ, preto zahŕňa prvky, ktoré prinášajú pridanú hodnotu v súlade so zásadou subsidiarity. Najväčší potenciál dosiahnuť zamýšľané ciele by mal spoločný prístup pre všetky členské štáty.

B. Riešenia
Aké sú rôzne možnosti na dosiahnutie týchto cieľov? Je niektorá z možností uprednostňovaná? Ak nie, prečo?
Ciele možno dosiahnuť prostredníctvom iniciatívy pozostávajúcej z dvoch právnych aktov, ktorými sa riešia súčasné problémy týkajúce sa zdaňovania právnických osôb v prípade skupín spoločností na vnútornom trhu. V prvom akte sa stanoví spoločný súbor pravidiel výpočtu základu dane veľkých skupín spoločností v EÚ, zatiaľ čo v druhom akte sa navrhne spoločný prístup k transferovému oceňovaniu pre členské štáty. Táto iniciatíva je zanalyzovaná v správe o posúdení vplyvu. Stručne povedané, nový súbor zjednodušených daňových pravidiel úzko prepojených so zásadami druhého piliera na výpočet základu dane spoločností vo veľkých skupinách nahradí pre daňovníkov, ktorí budú patriť do jeho rozsahu pôsobnosti, 27 rozdielnych systémov dane z príjmov právnických osôb. Ako východiskový bod na výpočet základu dane z príjmov právnických osôb skupiny v EÚ a následne na priradovanie takéhoto agregovaného základu medzi členov skupiny vo všetkých členských štátoch sa použijú účtovné závierky. Spoločným prístupom k transferovému oceňovaniu sa zabezpečí, aby bol spôsob, akým členské štáty zaobchádzajú s transakciami medzi pridruženými podnikmi, konzistentný, čím sa obmedzí presun ziskov a zvýši sa daňová istota a transparentnosť. V správe sa identifikujú rôzne možnosti politiky a osobitne sa posudzujú tri kombinácie týchto možností. Verzia 1 – „komplexná“: v tejto verzii by sa navrhli pravidlá povinné pre všetkých daňovníkov a znamenala by najvyšší stupeň harmonizácie, ako aj okamžité uplatňovanie. Táto kombinácia možností by zabezpečila čo najširší rozsah pôsobnosti a v dôsledku toho najrozsiahlejšie zjednodušenie pre podniky EÚ a daňové orgány členských štátov, keďže by nahradila súčasné vnútroštátne pravidlá zdaňovania skupín v EÚ. Verzia 2 – „odľahčená“: v tejto verzii by sa navrhli pravidlá, ktoré by boli nepovinné, s najmenším stupňom harmonizácie a plánovaným postupným uplatňovaním. Táto kombinácia možností by priniesla určité zmeny súčasného stavu, ktoré by však boli užšie z hľadiska rozsahu, menej komplexné a s ustanovením o postupnom uplatňovaní. Verzia 3 – „zložená“ – uprednostňovaná možnosť: je zostavená z prvkov povinnej harmonizácie a postupného uplatňovania. Stanovuje sa v nej hybridný prístup, ktorý by zahŕňal spoločné a povinné pravidlá zamerané na veľké skupiny, ktoré majú s najväčšou pravdepodobnosťou cezhraničné štruktúry a v prípade ktorých by sa dalo očakávať, že budú mať najväčší úžitok zo zjednodušenia, ktoré systém ponúka. Pravidlá transferového oceňovania sú harmonizované vo forme právnych predpisov založených na zásadách a stanovujú rámec pre budúcu koordináciu medzi členskými štátmi v tejto oblasti. Verzia 3 vykazuje efektívnosť, keďže jej obmedzený povinný rozsah pôsobnosti je vymedzený tak, aby zahŕňal len tie skupiny, ktoré môžu mať prevažne úžitok zo spoločných pravidiel. Okrem toho sa v tejto verzii koncipuje prechodné pravidlo na priradenie základu dane skupiny, ktoré vychádza z priemeru zdaniteľných výsledkov za predchádzajúce tri finančné roky, čím sa zabezpečuje stabilita daňových príjmov na vnútroštátnej úrovni. Zahŕňa aj mechanizmus preskúmania, ktorý by mohol pripraviť pôdu pre trvalú metódu priradovania, prípadne založenú na rozdelení na základe vzorca.
C. Vplyvy uprednostňovanej možnosti
Aké sú výhody uprednostňovanej možnosti?
V posúdení vplyvu sa uvádzajú pozitívne účinky na podniky a hospodárstvo v EÚ v dôsledku možného zníženia súčasných nákladov na dodržiavanie daňových predpisov v prípade podnikov pôsobiacich cezhranične, cezhraničného započítavania strát, harmonizovaných pravidiel základu dane, ako sú odpisové sadzby, a priradovania spoločného základu dane. Posúdenie vplyvu zahŕňa makroekonomický vplyv uprednostňovanej možnosti na HDP a daňové príjmy v EÚ.

Aké sú náklady na uprednostňovanú možnosť?
Náklady nemožno presne odhadnúť, pretože iniciatíva nemá precedens, na ktorý by sa bolo možné odvolávať. Okrem toho neexistujú žiadne špecializované údaje, ktoré by sa dali spoľahlivo použiť na vytvorenie presných odhadov. V správe o posúdení vplyvu je snaha opísať niektoré možné náklady. V prípade veľkých skupín sa pri vykonávaní spoločného rámca na výpočet ich zdaniteľných výsledkov očakávajú tieto náklady: krátkodobé (jednorazové) náklady na prispôbenie sa súvisiace s aktualizáciou informačných systémov a odbornou prípravou zamestnancov spoločností a daňových správ s cieľom prispôbiť sa novému systému a priebežné prevádzkové náklady administratívnej povahy, ako sú náklady na zamestnancov pridelených na výmenu informácií medzi daňovými správami. Pokiaľ ide o transferové oceňovanie, daňovníkom ani vnútroštátnym orgánom nevzniknú žiadne dodatočné náklady, keďže transferovým oceňovaním sa v súčasnosti v rámci veľkých skupín a na daňových správach zaoberá veľký počet zamestnancov. Vznikli by počiatočné náklady na prispôbenie vynaložené na odbornú prípravu, aby sa oboznámili s novými pravidlami, ale väčšia jasnosť a celouijné uplatňovanie nových pravidiel v konečnom dôsledku povedie k zníženiu nákladov na dodržiavanie predpisov/administratívnych nákladov.
Aký je vplyv na MSP a konkurencieschopnosť?
MSP: Skupiny MSP, ktoré predkladajú konsolidovanú účtovnú závierku, budú oprávnené zvoliť si daný systém, a teda uplatňovať spoločné pravidlá výpočtu základu dane. Keďže uvedené pravidlá zostanú pre MSP voliteľné, nepriaznivé účinky neboli odhadnuté. MSP budú mať naopak výhodu, že si budú môcť vybrať najjednoduchšie a nákladovo najefektívnejšie riešenie na základe svojich individuálnych potrieb. Konkurencieschopnosť: očakáva sa, že iniciatíva bude mať pozitívny vplyv na náklady a cenovú konkurencieschopnosť vďaka tomu, že sa zavedú spoločné pravidlá a spoločný prístup. Všetky prvky sú založené na zjednodušeníach súčasných pravidiel dane z príjmov právnických osôb, vďaka ktorým sa znížia náklady na dodržiavanie predpisov pre podniky pôsobiace vo všetkých sektoroch vnútorného trhu. Očakáva sa tiež, že spoločnými pravidlami sa vytvoria rovnaké podmienky, odstránia sa prekážky cezhraničnej expanzie a zlepši sa medzinárodná konkurencieschopnosť podnikov EÚ voči podnikom mimo EÚ, najmä tým, ktoré pôsobia na iných veľkých trhoch.
Očakávajú sa iné významné vplyvy?
V posúdení vplyvu sa takisto posudzovalo, či iniciatíva môže mať environmentálne alebo sociálne vplyvy alebo vplyv na základné práva. Neočakáva sa žiadny konkrétny a priamy vplyv na životné prostredie. Takisto sa neočakáva, že by iniciatíva mala významný sociálny vplyv. Uvoľnené zdroje však môžu pozitívne vplývať na rôzne oblasti, ako sú udržateľné investície a rozhodnutia o zamestnanosti. Iniciatíva by nemala mať vplyv ani na základné práva, ktoré sú zaručené, a osobné údaje budú chránené.
Proporcionalita
Uprednostňovaná možnosť neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov, a zameriava sa na prvky, pri ktorých pridaná hodnota opatrení EÚ presahuje to, čo môžu dosiahnuť samotné členské štáty.
D. Nadväzné opatrenia
Kedy sa táto politika preskúma?
V hodnotení iniciatívy by sa malo posúdiť, do akej miery boli uvedené ciele splnené, pričom hodnotenie sa uskutoční päť rokov po začatí uplatňovania smerníc. Takisto sa v ňom bude analyzovať, do akej miery sa potvrdili očakávané zjednodušenia pre cieľové zainteresované strany, a posúdi sa súvisiaca administratívna a regulačná záťaž. Komisia predloží výsledky hodnotenia vo forme správy. Okrem toho sa v prípade BEFIT predpokladá, že hodnotenie bude zahŕňať preskúmanie prechodného pravidla priradovania. Ak to Komisia na základe preskúmania považuje za vhodné, môže prijať legislatívny návrh na zmenu metódy priradovania, a to prípadne zavedením vzorca.